
Incident med risk för blodsmitta

Syfte

Rutin för hantering av incident med risk för blodsmitta.

Målgrupp

Dokumentet vänder sig till alla verksamheter i länet där incidenter med risk för blodsmitta kan uppstå.

Definition av blodsmitta

Med blodburen smitta avses smitta med olika mikroorganismer som via blod och blodtillblandade kroppsvätskor överförs från en individ till en annan.

Till de viktigaste blodburna smittämnen hör Hepatit B, Hepatit C och HIV.

Ordförklaring

Index – den person vars kroppsvätska har hamnat på exponerad.

Exponerad – person utsatt för risk för smitta tex genom att hen har fått index kroppsvätska på skadad hud.

Akuta åtgärder vid incident med risk för blodsmitta

Vid stänk av kroppsvätskor på intakt hud tvättas huden med tvål och vatten och spritas. Ingen provtagning eller uppföljning behövs.

Vid stick- eller skärskada, bettskada, stänk på slemhinnor eller på skadad hud (till exempel eksem eller sår), låt det blöda och skölj med rikliga mängder vatten. Desinfektera därefter med handsprit, klorhexidinsprit eller motsvarande.

Vid stänk i ögon sköljes ögonen med rikliga mängder koksaltlösning (NaCl) eller vatten. Ta ut eventuella kontaktlinser och skölj igen. Då de flesta kontaktlinser är absorberande behöver kontakt tas med optiker för information om kontaktlinsen kan sättas in igen.

Kontakta infektionsmottagning/infektionsbakjour snarast* vid stick- eller skärskada, bettskada, stänk på slemhinnor eller skadad hud för bedömning och ställningstagande till provtagning, eventuell profylax och fortsatt uppföljning.

Observera! För personer som provtas på annan enhet än infektionsmottagning måste remiss skrivas till infektionsmottagning för att man ska kunna koppla prover till person.

Uppge följande uppgifter i samtalet med infektionsmottagning/infektionsbakjour:

- Vem som är exponerad.
- Vem som är index (eller om index är okänt).
- Om indexfallet har känd blodsmitta eller om en förhöjd risk för blodsmitta föreligger.
- Om exponerad är vaccinerad mot hepatit B.

* Företrädevis dagtid, vardag och helgdag; Vid känd blodsmitta hos index kan det vara aktuellt med kontakt även kvälls- eller nattetid.

Ansvarsfördelning vid incident med risk för blodsmitta

- Vardagar kl. 8-16 kontaktas respektive infektionsmottagning 010-104 32 60 (ViN) eller 010-103 13 61 (US).
- Vardagar efter kl.16 eller helger kontaktas infektionsbakjour (se Jourlista) eller via regionens växel 010-103 00 00 för råd kring handläggning.

Akuta åtgärder under jourtid såsom provtagning och vaccination hänvisas till respektive akutmottagning som **ska skicka remiss till respektive infektionsmottagning för uppföljning.**

Profylax

Vid kontakt med infektionsmottagning/infektionsbakjour tas beslut om eventuell profylax mot Hepatit B eller HIV ska ges.

Hepatit B profylax i form av vaccin ska ges inom 12-24 timmar (helst inom 12 timmar) och profylax för HIV i form av läkemedelsbehandling skall påbörjas snarast och absolut senast inom 36 timmar efter incident.

Dagtid ges vaccination mot hepatit B på infektionsmottagningen ViN eller US, kvälls- och jourtid via akutmottagningarna på ViN/US/LiM.

Antiviral profylax mot HIV tillhandahålls av infektionsmottagningen ViN eller US.

Fortsatt uppföljning och vaccination sker på Infektionskliniken.

Inom varje verksamhet bör följande finnas beskrivet

Det ska inom varje verksamhet vara känt för medarbetaren vilka åtgärder som ska vidtas vid incident med risk för blodsmitta. Verksamhetschef ansvarar för att det finns en skriftlig åtgärdsplan som är anpassad efter lokala förhållanden. Utöver ovanstående information behöver det finnas beskrivet:

- Vem den exponerade ska kontakta vid incident och när i tid, efter incident, detta ska ske. Generellt bör incidenter med risk för blodsmitta hanteras skyndsamt var god se rutinbeskrivning ovan för detaljer.
- Vem som tar kontakt med infektionsmottagning/infektionsbakjour.
- Vem som ska utföra provtagning av index.
- Rutin för transport av prover vid akuta fall.
- Journalföring.
- Rapportering av arbetsskada.
- Hänvisning till dokument *03195 Incident med risk för blodsmitta*.

Tillvägagångssättet för punkterna ovan ska finnas beskrivet för dagtid respektive jourtid.

Rapportera

Stickincidenter med risk för blodsmitta rapporteras och anmäls enligt verksamhetens rutiner för anmälan av arbetsskador och tillbud.

För incidenter inom regionens verksamheter se dokument [Anmäla och utreda arbetsskador och tillbud](#)

Vaccination mot hepatit B – påminnelse

Profylaktisk vaccination mot hepatit B erbjuds medarbetare i Region Östergötland enligt rutiner:

- 54500 Hälsodeklaration avseende vaccinationsstatus
- 54490 Vaccinationer för anställda
- 59353 Hälsodeklaration vid anställning